

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓๑/๒๕๕๓

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของนายอิทธิพล เรืองวรบูรณ์ สมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๕ (๕) หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ บัญญัติว่า บุคคลผู้มีความคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับราชการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ... (๕) ไม่เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ บัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงเมื่อ ... (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๕

เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ได้รับการสรรหาให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ต่อมานายยุทธนา เรืองวรบูรณ์ ซึ่งเป็นบุตรของผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ตามประกาศรับรองผลการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ จึงมีปัญหาว่าผู้ถูกร้องขาดคุณสมบัติอันมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๕) เป็นเหตุให้สมาชิกภาพการเป็นสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๔) หรือไม่ เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มิได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ไว้อย่างชัดเจน หากพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา การตรวจการใช้อำนาจรัฐและการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์แล้วเห็นได้ว่ามีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือได้รับการเสนอชื่อเพื่อเข้ารับราชการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา

โดยไม่ประสงค์ให้บุคคลที่เข้ารับการสรรหาเป็นบุคลากร คู่สมรสหรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความเป็นกลาง โปร่งใสและปราศจากการใช้ตำแหน่งหน้าที่เข้าไปก้ำกายแทรกแซงและเป็นการแก้ปัญหาเพื่อมิให้เกิดการชักจูงครอบงำโดยบุคคลที่อยู่ในครอบครัวเดียวกันซึ่งมีโอกาสใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กันได้ จึงกำหนดคุณสมบัติในข้อนี้ขึ้น ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่อำนาจการบริหารหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และบรรดาผู้รับผิดชอบงานด้านการเมืองทั้งหมดจะกำหนดนโยบายเพื่อให้ฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานประจำรับไปบริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดนั้น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงหมายถึง คณะรัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ตำแหน่งนายกเทศมนตรีมีหน้าที่อำนาจการบริหารหรือควบคุมการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จึงอยู่ในความหมายของคำว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกวุฒิสภาและเป็นบิดา โดยชอบด้วยกฎหมายของนายยุทธนา เรืองวรบูรณ์ นายกเทศมนตรีตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๕ (๕)

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของนายอิทธิพล เรืองวรบูรณ์ สมาชิกวุฒิสภา ผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๕ (๕)

นายบุญส่ง กุลบุปผา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ